

поряд із формами олімпійської освіти, що ґрунтуються на руховій діяльності, використовуються й інші – конкурс олімпійського малюнка та поезії, олімпійські вікторини.

Отже, висвітлення цінностей олімпізму сприяє прояву свідомої зацікавленості учнів до рухової активності з елементами олімпійської освіти. Це сприяє, як нам здається, формуванню культурного потенціалу школяра (цілісності його фізичних, інтелектуальних і духовних здібностей); а також удосконаленню способів розвитку його онтогенетичних якостей. [4; 10; 13].

Список літератури.

1. Булатова М. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження // Олімпійський спорт і спорт для всіх. IX Міжнар. наук. конгрес: Тези доповідей. - К.: Олімпійська література, 2005. - С. 7.
2. Венглярський Г.Б. Рухова активність як стимулятор розвитку організму // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів і студентів України: 36. наук. статей галузі фіз. культ. і спорту. - Суми:СумДПУ.- 2004.- С.178 – 183.
3. Єрмолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика: [навч. посіб.] / В.М. Єрмолова. – Київ: НОК, 2011. – 335 с.
4. Кольцова О.С. Впровадження олімпійських цінностей у компетентісну освіту нової української школи / О.С. Кольцова, К.С. Кострікова // Традиції та інновації у підготовці фахівців з фізичної культури та фізичної реабілітації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (22-23 березня). - Київ: Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, 2019. – С. 16
5. Олійник Ю. О. Курс лекцій „Олімпійський рух та основи олімпійських знань” / Ю. О. Олійник. - Івано-Франківськ, 2010. – 117 с.
6. Юхимук В. П. Організаційно-методичні основи олімпійської освіти учнів загальноосвітніх шкіл України: автореф. дис. канд. наук з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.02 „Фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення” / Юхимук Віра Петрівна; Львів держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2007. – 21 с.

Ладика П.І. <https://orcid.org/0000-0003-1721-7196>

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ У ПРОЦЕСІ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ

**Тернопільський національний педагогічний університет
ім. В.Гнатюка**

Анотація. У статті представлені результати аналізу численних досліджень науково-методичної літератури щодо організації олімпійської освіти та олімпійських термінів.

Ключові слова. Олімпійська освіта, олімпійська термінологія.

Annotation. The article presents the results of the analysis of numerous studies of scientific and methodological literature on the organization of Olympic education and Olympic terms.

Keywords. Olympic education, Olympic terminology.

Сучасний олімпійський рух – найбільш масовий суспільний рух, що перетворився більш ніж за 100-річну історію свого існування в одне з найзначиміших соціальних явищ в житті світового суспільства, вершина якого – Олімпійські ігри. Популярність та життєздатність олімпійського руху обумовлена загальнолюдськими гуманістичними принципами, що покладені в його основу [4].

В сучасному світі освіта набуває все більш вирішального значення для визначення не тільки рівня освіченості і культури конкретної людини, а й суспільства в цілому. Фахівці відзначають, що вивчення історії олімпійського руху, його ідеалів і цінностей, місця в системі явищ сучасного суспільства має велике не лише освітнє, а й виховне значення. Саме тому в умовах організації освітнього процесу особливого значення набуває олімпійська освіта [2].

Реалізація олімпійської освіти в сучасному олімпійському русі сприяє гуманізації суспільства, що підтверджується результатами багатьох наукових досліджень, рішеннями великих міжнародних форумів, в тому числі й Олімпійських конгресів. Значущість олімпійської освіти відображена в змісті основоположних принципів олімпійського спорту, які прописані в основному правовому документі – олімпійській хартії та базуються на ідеях сучасної концепції олімпізму: політичних, гуманістичних, філософсько-педагогічних [3].

Досліджуючи впровадження олімпійської освіти необхідно зазначити, що практично відсутня логічна система побудови олімпійських термінів. При формуванні системного розподілу олімпійських термінів автори керувалися науково-пізнавальним аспектом виникнення та розвитку олімпійського руху в житті суспільства. Засновник відродження Олімпізму сучасності П'єр де Кубертен сформував концепцію олімпійського руху. Олімпійська освіта – поширення знань про олімпійські ігри давнини, їх відродження і сучасний олімпійський рух, що охопило всю планету. Вона повною мірою відповідає вимогам сучасного суспільства, робить значний внесок у розвиток світової цивілізації [2].

Олімпізм – це філософія життя, що підносить і об'єднує в єдине збалансоване ціле достоїнство тіла, волі і розуму. Поєднуючи спорт з культурою та вихованням, олімпізм прагне створення такого способу життя, в основі якого лежать радість, виховна цінність, цінність гарного прикладу і визнання, загальних фундаментальних естетичних засад. Мета олімпійського руху – сприяти побудові мирного та кращого світу, шляхом виховання молоді через заняття спортом без будь-якої дискримінації та в олімпійському дусі, який закликає до взаємного

розуміння, дружби та чесної гри – свідчить другий принцип Олімпійської Хартії. Реалізація цих принципів міжнародним олімпійським комітетом покладається на Національні олімпійські комітети (НОК) та національні та територіальні олімпійські академії. Їхнє головне завдання – популяризація та пропаганда олімпійських ідеалів серед співвітчизників, за допомогою олімпійської освіти. Одне з головних завдань НОК – популяризація та впровадження у повсякденне життя суспільства олімпійських ідей та ідеалів. Це завдання у системі національних олімпійських комітетів виконують національні та регіональні олімпійські академії, які є основним двигуном в організації олімпійської освіти. [1].

Стрімкі зміни у розвитку суспільства, сприяють виникненню нових методів освоєння знань у всіх галузях людської діяльності. Досвід роботи олімпійських академії у формуванні системи в олімпійській освіті дозволив сформулювати нові технологічні та управлінські рішення. Олімпійська освіта як суспільне явище поступово стає реально існуючим і забезпечує вирішення суспільно значущих завдань у всіх країнах світу. Набуваючи світового рівня, ставлячи за мету перетворення олімпійського руху на масове явище сучасності. Незважаючи на пережиті економічні проблеми, ідеї олімпізму знаходять у країні мільйони послідовників. Цим визначається суспільна значимість олімпійських ідей та ідеалів навчання, виховання та розвитку людини в процесі формування олімпійської культури, є відображенням однієї зі сторін загального перебігу цих процесів у житті людини і суспільства. Тому, діяльність у напрямі олімпійської освіти людини невід’ємна від подібних процесів, в інших видах та напрямках освітньо-виховної діяльності, чим і визначається суттєвий вплив олімпійської освіти на перебіг процесів становлення моральності, розумового, психологічного, фізичного та функціонального розвитку та соціалізації особистості.

Аналізуючи історію олімпійського руху від XIX до початку XXI століття, автори численних робіт прийняли єдину думку, що олімпійські ідеали привабливі для сучасного людства. Олімпійська освіта сприяє залученню людей різного віку, різного віросповідання та різних політичних поглядів до Олімпійських ідеалів. В результаті різнобічних аналізів були зроблені висновки, що всі олімпійські терміни, викладені в Олімпійській хартії, треба сформулювати в три групи відповідно до сутності терміну, що відображає олімпійське поняття, визначивши основні олімпійські символи та ритуали [3].

Перша група, що відбиває сутність світової олімпійської освіти – Олімпізм, олімпіада, ігри олімпіад, олімпійські зимові ігри, олімпійський символ, олімпійський рух олімпійський прапор, олімпійський девіз, Олімпія, олімпійські ритуали, олімпійські види спорту, Олімпійський гімн – найважливіший обряд олімпійського руху.

Друга група – міжнародний олімпійський рух міжнародний олімпійський комітет, олімпійська хартія, олімпійська солідарність,

олімпійське визнання, олімпійський день, олімпійський конгрес, олімпійська сесія, олімпійський кубок, олімпійська література, міжнародна олімпійська академія, національні та регіональні олімпійські академії.

Третя група – організація та проведення ігор олімпіад та олімпійських зимових ігор, олімпійське місто, оргкомітет ігор, олімпійський стадіон, олімпійське село, олімпійські арени, національна олімпійська команда, олімпійські церемонії, естафета олімпійського вогню, олімпійський чемпіон, олімпійська преса, олімпійська монета, олімпійські піктограми, олімпійський талісман, олімпійський аташе, олімпійські значки, олімпійський фільм.

Запропонована систематизація олімпійських термінів покликана сприяти більш ефективному засвоєнню знань у процесі олімпійської освіти.

Список літератури.

1. Банников А.М., Банникова Н.А. Олимпийская символика – основополагающий аспект олимпийского образования // Вестник Майкопского государственного технологического университета. 2016. Вып. 2. С. 42-47.

2. Булатова М. М. Система олімпійської освіти в Україні / М. М. Булатова // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 1. – С. 40–43.

3. Іваненко ГО. Олімпійська освіта – завдання реалізації. В: Молодь та олімпійський рух: зб. тез доп. 10-ї Міжнар. наук. конф. молодих учених [Інтернет]; 2017 Трав 24-25; Київ. Київ: НУФВСУ; 2017. с. 27-9.

4. Солопчук М. С. Олімпійська освіта: навчально-методичний посібник / М. С. Солопчук, А. О. Боднар. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2013. – 176 с.

Лях-Породько О.О.

Дяченко Ж.І. <https://orcid.org/0000-0003-4165-1646>

УРОДЖЕНЦІ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ – СПОРТИВНІ «АМБАСАДОРИ» СВІТОВОГО УКРАЇНСТВА

Національний університет фізичного виховання та спорту України

Анотація. Досліджено особливості публічної дипломатії і її складової – спортивної. На прикладі проекту Sports Rodovid (Спортивний Родовід) підтверджено, що десятик відомих спортсменів різних країн мають українське коріння. Завдяки проведенню онлайн інтерв'ю збережено унікальні спогади й історії життя та спорту українців, які проживають у США, Канаді, Австралії, Франції, Німеччині тощо. З'ясовано, що значна частина гостей учасників проекту мають походження саме із Західної України.